

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

RESOLUCIÓ D'ARXIU de la informació prèvia núm. 82/2010 referent a l'Administració de la Generalitat de Catalunya

Antecedents

Primer.- En data 14/06/2010 va tenir entrada a l'Agència Catalana de Protecció de Dades (actualment Autoritat Catalana de Protecció de Dades, de conformitat amb la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en virtut de la qual se subroga en la posició de l'Agència –DT 1a-) un escrit de denúncia contra l'Administració de la Generalitat de Catalunya per un possible incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, en l'escrit de denúncia es posava de manifest que a la façana del Palau de la Generalitat, a Barcelona, hi han instal·lades càmeres de videovigilància que capten imatges de totes les persones que transiten per la via pública; que l'Administració de la Generalitat no ha creat el fitxer corresponent a la captació d'imatges a través d'aquestes càmeres, per mitjà de disposició de caràcter general publicada en el butlletí oficial corresponent (art. 20 LODP), ni l'ha notificat a l'Agència per a la seva inscripció al Registre de Protecció de Dades de Catalunya. En tercer i darrer lloc, es denunciava que en relació amb la captació d'imatges aquesta Administració incomplia el deure d'informació previst a l'article 5 de la LOPD. Per tal d'acreditar-ho, junt amb l'escrit de denúncia aportava una imatge fotogràfica d'una cantonada de la façana del Palau, on és de veure la col·locació de tres càmeres sense cartell que informés sobre l'enregistrament d'imatges.

Segon.- L'Agència va iniciar una fase informació prèvia d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per tal de comprovar la realitat dels fets denunciats i d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el si d'aquesta fase, en data 26 d'octubre de 2010 es va realitzar una inspecció ocular per tal de comprovar l'existència de les càmeres instal·lades a l'exterior del Palau de la Generalitat (Plaça de Sant Jaume, núm. 4, de Barcelona), així com la presència, el contingut i el format dels cartells informatius.

En aquesta inspecció es va comprovar l'existència de 21 càmeres de videovigilància col·locades al perímetre de l'edifici esmentat –Pl. de Sant Jaume, c. de Sant Honorat, c. de Sant Sever i c. del Bisbe-, que enfocaven la via pública. També es va constatar la col·locació a la façana dels edificis que donen al c. del Call i al c. del Bisbe de tres cartells informatius de la gravació d'imatges, si bé un d'ells és de la Policia Local de Barcelona.

Tercer.- En data 09/11/2010 l'Autoritat va dirigir un escrit a la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, Relacions Institucional i Participació de l'Administració de la Generalitat, per tal que s'informés sobre si les càmeres esmentades disposaven de la preceptiva autorització administrativa atorgada per la

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Direcció General de la Policia, de conformitat amb la Llei orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la que es regula la utilització de videocàmeres per les forces i cossos de seguretat en llocs públics (en endavant, LO 4/1997) i el Decret 134/1999, de 18 de maig, que regula l'autorització i ús de les càmeres i altres dispositius per captar i gravar imatges i sons en llocs públics, així com la custòdia i destinació de les gravacions obtingudes mitjançant aquells aparells, així com també es demanava informació sobre la data d'atorgament de l'autorització administrativa i les eventuais renovacions posteriors.

Quart.- En data 25/11/2010 l'Autoritat va rebre escrit de resposta de la Subdirecció General de Seguretat Interior de la Direcció General de la Policia, en la qual s'indicava el següent:

“En relació amb la façana del Palau de la Generalitat de Catalunya, mitjançant resolució de 27 de maig de 2002, va ser autoritzada pel director general de la Policia la instal·lació de videocàmeres perimetrals al Palau de la Generalitat de Catalunya i a la Casa dels Canonges. Així mateix, i d'acord amb la informació que consta al Registre, aquesta autorització va ser renovada mitjançant resolució amb data 5 de maig de 2010.”

Fonaments de Dret

Primer.- D'acord amb el previst a l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, entitat que s'ha subrogat en la posició jurídica de l'Agència Catalana de Protecció de Dades en virtut de la DT 1a) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- La primera qüestió a determinar és el règim normatiu aplicable al sistema de videovigilància objecte de la denúncia.

A aquest respecte, s'ha d'assenyalar primerament que la instal·lació de càmeres de videovigilància comporta una recollida d'informació relativa a persones que poden ser identificades o identificables, que són filmades en espais públics o privats, la qual cosa pot significar una restricció en l'exercici dels seus drets en allò referent a la intimitat, la pròpia imatge i la protecció de les dades personals.

Quan les imatges o sons s'obtenen mitjançant la utilització de videocàmeres per les Forces i Cossos de Seguretat, resulta aplicable la Llei orgànica 4/1997, i, en l'àmbit de Catalunya, també el Decret 134/1999, així com l'Ordre del conseller de Governació, de data 29 de juny de 2001, de regulació dels mitjans pels quals s'informa de l'existència de videocàmeres fixes instal·lades per la policia de la Generalitat i les policies locals de Catalunya en llocs públics.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

La pròpia LOPD, invocada per la persona denunciant com a norma presumptament vulnerada, es remet a aquesta regulació específica quan assenyala a l'article 2.3 el següent: *"es regeixen per les seves disposicions específiques i pel que preveu especialment, si s'escau, aquesta Llei orgànica els tractaments de dades personals següents: e) els procedents d'imatges i sons obtinguts mitjançant la utilització de videocàmeres per les Forces i els Cossos de Seguretat, d'acord amb la legislació sobre la matèria"*.

En el mateix sentit, l'article 4.2 de la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, disposa que: *"els tractaments de dades personals procedents d'imatges i veus obtingudes mitjançant la utilització de videocàmeres per la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra o per les policies locals de Catalunya s'han de regir per les seves disposicions específiques i per allò previst especialment, si escau, en la legislació de protecció de dades personals i per aquesta Instrucció"*.

En efecte, de les actuacions practicades es desprèn que el sistema de videovigilància objecte de la denúncia és de naturalesa policial, ja que l'atorgament de l'autorització administrativa prevista a l'article 3 de la LO 4/1997 pressuposa que la utilització d'aquest sistema l'efectua la Policia de la Generalitat-mossos d'esquadra i que la finalitat perseguida és alguna de les previstes a l'article 1 de la LO 4/1997, el paràgraf primer de l'apart 1 del qual estableix el següent: *"Aquesta Llei regula la utilització per les forces i cossos de seguretat de videocàmeres per gravar imatges i sons en llocs públics, oberts o tancats, i el seu posterior tractament, a fi de contribuir a assegurar la convivència ciutadana, l'eradicació de la violència i la utilització pacífica de les vies i espais públics, així com de prevenir la comissió de delictes, faltes i infraccions relacionats amb la seguretat pública"*.

Així les coses, la instal·lació i control de les videocàmeres en el perímetre de l'edifici del Palau de la Generalitat de Catalunya correspon en exclusiva a la Policia de la Generalitat-mossos d'esquadra, raó per la qual el tractament de les dades personals que es deriva d'aquesta instal·lació està sotmès en primer terme a la LO 4/1997 i el Decret 134/1999, mentre que la LOPD i la Instrucció 1/2009 només serien d'aplicació amb caràcter supletori, en allò no previst per la normativa específica policial, i també quan aquesta s'hi remet expressament.

Tercer.- Un cop determinat que el sistema de videovigilància objecte de la denúncia està sotmès en primer terme a la legislació específica policial, cal dilucidar si s'han comès les infraccions invocades per la persona denunciant, és a dir, d'una banda, la presumpta manca de creació i d'inscripció del fitxer de videovigilància en el Registre de Protecció de dades de Catalunya, i, d'altra banda, la presumpta manca del deure d'informació sobre la captació d'imatges a través d'aquest sistema.

3.1. Pel que fa a la presumpta manca de creació i d'inscripció del fitxer de videovigilància, cal assenyalar que en el cas present no resulta d'aplicació l'article 20 de la LOPD esmentat per la persona denunciant, sinó la normativa policial damunt referida. Així ho indica expressament la Instrucció 1/2009, la qual preveu, pel que fa a la creació de fitxers, que: *"en els tractaments realitzats per la policia de la Generalitat*

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

-mossos d'esquadra o per les policies locals de Catalunya que estiguin sotmesos a inscripció al registre previst a la seva normativa específica, no és necessària la creació del fitxer” (art. 9.4), i, pel que fa a la inscripció de fitxers de videovigilància en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya, que: “Les previsions d'aquest article no són d'aplicació als tractaments de dades personals a través de sistemes de videovigilància duts a terme per la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra o per les policies locals de Catalunya que s'hagin d'inscriure al Registre d'autoritzacions previst per la seva normativa específica, sens perjudici que es puguin establir fórmules de col·laboració entre aquest registre i el Registre de protecció de dades de Catalunya” (art. 11.5).

D'acord amb això, en el cas present no era necessària la creació d'un fitxer relatiu a les imatges enregistrades a través de les càmeres referides, i, consegüentment, tampoc no era necessària la inscripció d'aquest fitxer en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya.

En canvi, sí que esdevé un requisit necessari amb caràcter previ a la gravació d'imatges a través d'aquestes càmeres policials l'obtenció de l'autorització administrativa prevista a l'article 3 de la LO 4/1997, i també, en desenvolupament d'aquest article 3, a l'article 7 del Decret 134/1999, el qual disposa el següent: *“la instal·lació amb caràcter fix i l'ús dels dispositius de gravació per part de la policia de la Generalitat -mossos d'esquadra i de les policies locals requereix l'autorització administrativa prèvia, que atorgarà el director general de Seguretat Ciutadana. Per tal de ser autoritzada, la sol·licitud d'instal·lació requereix l'informe previ favorable de la Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància que preveu l'article 3 d'aquest Decret, d'acord el procediment que regula l'article 8”.*

L'article 8.4 esmentat disposa que: *“Abans que es dicti l' esmentada resolució, caldrà trametre tota la documentació que conformi l'expedient de sol·licitud a la Comissió de Control de Dispositius de Videovigilància, per tal que emeti el corresponent informe preceptiu en el termini d'un mes.*

L'informe de la Comissió de Control dels Dispositius de Videovigilància haurà de ponderar, segons el principi de proporcionalitat, els objectius que en el marc de les finalitats generals que estableix l'article 10 addueix l'òrgan peticionari per justificar la instal·lació, i també les circumstàncies i condicions concretes amb les quals es pretén realitzar, amb els drets dels ciutadans que es puguin veure afectats”.

Doncs bé, en les presents actuacions d'investigació s'ha acreditat que l'Administració de la Generalitat de Catalunya disposa de la corresponent autorització administrativa per a la instal·lació de videocàmeres perimetrals al Palau de la Generalitat i a la Casa dels Canonges, autorització que va ésser atorgada inicialment per Resolució de data 27/05/2002 del director general de la Policia, i posteriorment va ésser renovada mitjançant Resolució de data 05/05/2010.

3.2. Pel que fa a la denúncia sobre el presumpte incompliment del deure d'informació previst a l'article 5 de la LOPD, cal assenyalar que, pels mateixos motius que els adduïts abans, però ara en relació amb el deure d'informació, no resulta aplicable l'article 5 de la LOPD sinó la normativa específica policial, tal com ho preveu

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

expressament l'article 12.10 de la Instrucció 1/2009, el qual estableix que: *“El compliment del deure d'informació en els tractaments sotmesos a la legislació sobre l'ús de videocàmeres per la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra o per les policies locals de Catalunya es regeix per la seva normativa específica.”*

Pel que fa a la regulació del deure d'informació en l'àmbit policial referit, l'article 11.1 del Decret 134/1999 determina el següent: *“De conformitat amb el que disposa l'article 9 de la Llei orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la qual es regula la utilització de videocàmeres per les forces i cossos de seguretat en llocs públics, s'haurà d'informar al públic de manera clara i permanent de l'existència de videocàmeres fixes, sense especificar el lloc concret del seu emplaçament, així com de l'autoritat responsable de la seva instal·lació, als efectes que els interessats puguin exercir el seu dret d'accés i cancel·lació de les gravacions”*. Sobre els rètols informatius, l'article 11.3 del Decret 134/1999 afegeix que: *“el disseny, el format i la ubicació de les plaques o els rètols (panells) informatius es regularan mitjançant una ordre del conseller de Governació”*. Aquesta regulació es va efectuar a través de l'Ordre del conseller de Governació de 29 de juny de 2001, de regulació dels mitjans pels quals s'informa de l'existència de videocàmeres fixes instal·lades per la policia de la Generalitat de Catalunya i les policies locals de Catalunya en llocs públics.

També respecte a aquest fet denunciat s'ha constatat en les presents actuacions que l'Administració de la Generalitat ha donat compliment al deure d'informació previst a l'article 11.1 del Decret 134/1999, ja que ha col·locat dos cartells informatius de la gravació d'imatges, en concret un a la façana del Palau que dona al carrer del Bisbe, i l'altre a la façana d'un edifici que dona al carrer del Call, els quals compleixen amb els requisits de contingut i disseny establerts a l'annex 1 de l'Ordre 29 de juny de 2001 esmentada, i informen de manera suficient sobre la instal·lació d'un sistema de videovigilància amb càmeres fixes en un radi de 500 metres de la Plaça de Sant Jaume, d'acord amb el que estableix l'article 4 de dita Ordre.

Sens perjudici del compliment del precepte esmentat, no es pot passar per alt el fet que la Plaça de Sant Jaume i els seus carrers adjacents constitueixen un espai públic on sovint es concentra un volum elevat de ciutadans, ja sigui per travessar-los, per romandre-hi o per accedir als edificis públics. Això fa pensar en la probabilitat que ciutadans que transitin per aquesta Plaça i pels carrers adjacents on no hi han col·locats cartells no resultin *de facto* informats de la gravació de la seva imatge. És per això que, tot i que la ubicació actual dels cartells compleixi amb el previst a la normativa abans esmentada, es recomana a l'Administració de la Generalitat que valori la possibilitat de reforçar la garantia del dret d'informació mitjançant la col·locació de més cartells en espais més adequats a la finalitat informativa perseguida, com ara, als carrers de Sant Honorat i de Sant Sever (on hi han col·locades 9 i 5 càmeres, respectivament), o a la mateixa Plaça de Sant Jaume (on hi han col·locades 2 càmeres).

Quart.- L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de l'Administració de la Generalitat, preveu el següent: *“(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les*

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

proves practicades en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats".

De conformitat amb tot el que s'ha exposat, i atès que durant la present informació prèvia no ha resultat acreditada l'existència d'indicis racionals que permetin imputar a l'Administració de la Generalitat de Catalunya cap fet que pogués ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la LOPD, procedeix acordar l'arxiu de les actuacions.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Dictar Resolució d'arxiu de les actuacions d'informació prèvia núm. 82/2010 en relació amb la denúncia presentada contra l'Administració de la Generalitat de Catalunya, relativa al sistema de videovigilància instal·lat per aquesta Administració a la façana del Palau de la Generalitat.

Segon.- Notificar aquesta Resolució al Departament de la Presidència de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i comunicar-la a la persona denunciant i a la Direcció General de la Policia.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992, o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius corresponents en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 31 de març de 2011